

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2021

tijdvak 1

maatschappijkunde CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Politiek en beleid

1 C

2 B

3 **maximumscore 2**

- De politieke partij die op de puntjes moet worden ingevuld is De Partij voor de Dieren 1
- Die politieke partij past bij de ecologische stroming 1

Opmerking

Bij de eerste deelscore ook goed rekenen: GroenLinks.

4 B

5 **maximumscore 2**

1 = juist

2 = onjuist

3 = onjuist

4 = juist

indien vier antwoorden juist 2

indien drie of twee antwoorden juist 1

indien minder dan twee antwoorden juist 0

6 B

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 2

Juiste antwoorden zijn:

- De controlerende taak is te herkennen 1
- en twee andere rechten die daarbij passen zijn (twee van de volgende) 1
 - het recht om mondelinge vragen te stellen
 - het recht om schriftelijke vragen te stellen
 - het recht van interpellatie (ministers en/of staatssecretarissen ter verantwoording te roepen in een debat)
 - het recht om een begroting goed- of af te keuren (begrotingsrecht/budgetrecht)
 - het recht van enquête
 - het dertigledendebat

Opmerking

Het tweede scorepunt alleen toekennen bij een combinatie van twee juiste antwoorden.

8 D

9 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Nee, want kleurenblindheid is een gegeven wat relevant is voor het beroep van elektriciens. In dit geval is kleurenblindheid relevant om onderscheid te maken.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste combinatie van antwoorden.

10 maximumscore 2

- De rol van een politieke partij die in tekst 8 te herkennen is, is het leveren van mensen voor politieke functies 1
- Een andere rol van politieke partijen is (een van de volgende): 1
 - het onder de aandacht brengen van hun ideeën aan de burgers
 - het formuleren van partij- en verkiezingsprogramma's
 - het via verkiezingen verkrijgen van politieke macht
 - het afwegen van belangen en wensen bij het inrichten van de samenleving
 - het uitoefenen van invloed op mensen in politieke functies
 - het overnemen van standpunten van maatschappelijke groeperingen

Opmerking

Wanneer het antwoord op eerste deel van de vraag fout is, dan kan het antwoord bij het tweede deel van de vraag 'het leveren van mensen voor politieke functies' alsnog goed gerekend worden.

Vraag	Antwoord	Scores
11	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het machtsmiddel is kennis/deskundigheid, • want ze zijn er door onderzoek achter gekomen dat veel boeken ongebruikt blijven <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het machtsmiddel is toegang tot de media, • want het Algemeen Dagblad heeft het probleem opgenomen in het nieuws 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
	<p><i>Opmerking</i> ook goed rekenen: Het machtsmiddel is de grootte van de groep, want JOB vertegenwoordigt veel studenten</p>	
12	<p>maximumscore 2</p> <p>Juiste antwoorden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rechts beleid: nummers 1, 2, 6 – Links beleid: nummers 3, 4, 5 	
	indien zes antwoorden juist	2
	indien vijf of vier antwoorden juist	1
	indien minder dan vier antwoorden juist	0
13	<p>maximumscore 1</p> <p>de zwevende kiezer</p>	
14	C	

Criminaliteit en rechtsstaat

15 **B**

Vraag	Antwoord	Scores
16	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende combinaties):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 daderonderzoek, want daders kunnen meer overvallen op maaltijd-bezorgers bekennen dan dat er zijn aangegeven • 2 politiestatistieken, want die kunnen vergeleken worden met de cijfers die bekend worden uit daderonderzoek. De cijfers kunnen dan hoger of lager uitvallen <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 politiestatistieken, want die kunnen vergeleken worden met de cijfers die bekend worden uit daderonderzoek. De cijfers kunnen dan hoger of lager uitvallen • 3 slachtofferonderzoek, want slachtoffers van dit soort overvallen doen niet altijd aangifte van het misdrijf en dan zijn de cijfers in de politiestatistieken te laag 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
17	B	
18	A	
19	<p>maximumscore 1</p> <p>Nee, dat staat nog niet vast, want (een van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – tbs kan steeds verlengd worden. – tbs is een maatregel voor onbepaalde tijd. – de PIJ-maatregel kan 1 of 2 keer verlengd worden. 	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste combinatie van antwoorden.</i></p>	
20	<p>maximumscore 1</p> <p>In de eerste 3 jaar staan voor de jongere:</p> <ul style="list-style-type: none"> – heropvoeding/resocialisatie en – het voorkomen van herhaling/recidive centraal. 	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Het scorepunt alleen toekennen als beide antwoorden juist zijn.</i></p>	
21	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Van jeugdbeleid (2), want het beleid is gericht op 12-minners (zeer jonge kinderen) • Van preventief beleid (4), want het beleid is gericht op voorkomen van delicten 	<p>1</p> <p>1</p>
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Het scorepunt alleen toekennen bij een combinatie van juiste antwoorden.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Er is **wel** sprake van plaatsgebonden criminaliteit, want er zitten verschillen in de leeftijd waarop alcohol mag worden gekocht tussen de verschillende landen 1
- Er is **wel** sprake van tijdgebonden criminaliteit, want in Nederland en Portugal was de minimumleeftijd om alcohol te mogen in 2014 en 2015 veranderd 1

23 maximumscore 2

Juiste feiten zijn:

- Hij was voor een deel voorwaardelijk gestraft 1
- Hij heeft zich niet aan de voorwaarden gehouden 1

24 maximumscore 1

Juiste antwoorden zijn:

Hij wil een preventief beleid, want de conciërge moet voorkomen dat er problemen ontstaan.

Opmerkingen

- *Het scorepunt alleen toekennen bij een combinatie van juiste antwoorden.*
- *Repressief beleid mag niet worden goedgekeurd, want het gaat om het voorkomen van problemen.*

25 maximumscore 2

Drie gedragingen:

- het deponeren van straatafval
- intimiderend gedrag
- het veroorzaken van geluidsoverlast

indien drie antwoorden juist 2
indien twee antwoorden juist 1
indien minder dan twee antwoorden juist 0

Opmerking

Niet goed rekenen: de grote groepen die zich voor de winkel ophouden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 2

Juiste antwoorden zijn (vier van de volgende):

- het belang van leerprocessen (het kan zijn aangeleerd in het gezin of jeugdgroep)
- het opereren in groepsverband (de eigen verantwoordelijkheid wordt ontkend)
- het is een aangeboren eigenschap van de persoon / erfelijk
- gedrags- en psychische problemen (in gezin en/of school)
- het hebben van bepaalde persoonlijkheidskenmerken (impulsiviteit, gebrek aan zelfdiscipline, ongevoeligheid voor prikkels)
- problematisch drugsgebruik

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Maatschappelijke analyse: betaalbaarheid van de zorg

27 maximumscore 2

Juiste citaten zijn (twee van de volgende):

- Het lijkt onvermijdelijk dat we in Nederland keuzes moeten maken over de gezondheidszorg om deze betaalbaar te houden.
- Als we hier iets aan willen doen, moeten we ingrijpen in de zorg.
- Het is voor een minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) elk jaar opnieuw lastig om keuzes te maken om te bepalen wat er in het basispakket moet komen.
- De minister heeft akkoorden gesloten met de belangrijke partijen in de zorg waarin staat dat de kosten per jaar minder mogen stijgen.
- Als de minister steeds meer, luxere en duurdere zorg zoals een operatierobot of nieuwe medicijnen wil opnemen in het basispakket, gaan de kosten toch omhoog.

per juist citaat	1
------------------	---

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 4

- Een belang van bedrijven is (een van de volgende): 1
 - winst maken.
 - het verkopen van nieuwe medicijnen.
 - het opgenomen krijgen van hun nieuwe medicijnen in het basispakket.
- Een machtsmiddel van bedrijven is toegang tot politici of invloedrijke personen.
Een zin uit de tekst die past bij dit machtsmiddel is (voorbeeld van een juist antwoord) “Bedrijven voeren soms keiharde lobby’s om hun medicijnen in het basispakket te krijgen.” 1
- Een belang van patiënten is (een van de volgende): 1
 - het vergoed krijgen van medicijnen/behandelingen.
 - het in het basispakket krijgen van nieuwe medicijnen/behandelingen.
- Een machtsmiddel van patiënten is de toegang tot de media.
Een zin uit de tekst die past bij dit machtsmiddel is “En patiënten schuiven aan bij televisieprogramma’s als De Wereld Draait Door.” 1

Opmerkingen

- *Voor het juiste belang 1 scorepunt toekennen per belangengroep.*
- *Voor de combinatie van het genoemde machtsmiddel en de juiste zin 1 scorepunt toekennen per belangengroep.*
- *Bij bedrijven medicijnen niet goed rekenen als machtsmiddel.*

29 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Terugkoppeling betekent dat een besluit/beleid geen definitief eindpunt vormt. Er zijn voortdurend reacties uit de samenleving op genomen besluiten. De politieke besluitvorming begint dan opnieuw 1
- En terugkoppeling is te herkennen in tekst 1, want (een van de volgende): 1
 - een minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) maakt keuzes om te bepalen wat er in het basispakket moet komen (om zijn beleid aan te passen).
 - er wordt door bedrijven en patiënten grote druk uitgeoefend om veranderingen (in het basispakket) door te voeren.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

30 maximumscore 2

Juiste antwoorden zijn (drie van de volgende):

- eigen waarden en normen van de journalist(en) / referentiekader
- uitzonderlijkheid
- de nabijheid
- commerciële belangen
- de belangstelling van (een groot) publiek
- de identiteit van het medium
- de doelstelling van het medium

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

31 maximumscore 2

Die twee politieke beslissingen zijn:

- Het bloedonderzoek bij mensen met chronische ziektes is in 2018 uit de huisartsenzorg gehaald 1
- De invoering van het eigen risico in 2008 1

32 maximumscore 2

- Vertex heeft gelobbyd bij patiëntenorganisaties 1
- en die kunnen het politieke besluitvormingsproces ook beïnvloeden door (voorbeelden van juiste antwoorden): 1
 - het uitoefenen van druk op politici / lobbyen.
 - het benaderen van Tweede Kamerleden.
 - het benaderen van de minister.
 - contact opnemen met politieke besluitvormers.
 - hun mening te geven in adviesorganen.
 - het uitoefenen van druk via de media.
 - het voeren van / oproepen tot een openlijke actie.

33 A

34 B

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

35 maximumscore 1

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (een van de volgende):
 Volgens de selectieve perceptietheorie zal de campagne **wel** effect hebben, want als de boodschap van de campagne overeenkomt met het referentiekader van de ontvanger kan de campagne effect hebben.
 of
 Volgens de selectieve perceptietheorie zal de campagne **geen** effect hebben, want als de boodschap van de campagne niet overeenkomt met het referentiekader van de ontvanger, zal de campagne geen effect hebben.

36 C

37 maximumscore 1

Twee andere factoren die van invloed zijn op het hebben van een gezonde leefstijl uit tekst 5 zijn (twee van de volgende):

- omgeving
- sociale klasse
- IQ
- het hebben van een sociaal netwerk
- moeite met lezen/schrijven/informatie verwerken

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen als beide antwoorden juist zijn.

38 maximumscore 2

- In de cartoon is de opiniërende of meningsvormende functie te herkennen 1
- want (een van de volgende): 1
 - het zet mensen aan om over het probleem na te denken.
 - het zet mensen aan om hun mening over het probleem te vormen.

Opmerkingen

- *Ook goed rekenen: 'de socialiserende functie, want de cartoonist brengt waarden en normen over'.*
- *Niet goed rekenen: 'De tekenaar/cartoonist geeft zijn mening'.*

39 maximumscore 1

De waarde is solidariteit en die wordt genoemd in tekst 5.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een combinatie van juiste antwoorden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

40 maximumscore 2

Juiste criteria zijn:

- het toepassen van hoor- en wederhoor 1
- het scheiden van feiten en meningen 1

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 2 juni te accorderen.

Ook na 2 juni kunt u nog tot en met 9 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar: www.nos.nl van 9 februari 2019
tekst 2	naar: www.tweedekamer.nl van 6 maart 2019
tekst 3	naar: een website van een Nederlandse politiek partij van 6 september 2019
tekst 4	naar: www.ad.nl van 10 februari 2019
tabel 1	bron: www.omroepwest.nl van 20 maart 2019
tekst 5	naar: www.tweedekamer.nl van 22 maart 2017
tekst 6	naar: www.nrc.nl van 30 januari 2019
tekst 7	naar: www.telegraaf.nl van 22 maart 2019
tekst 8	naar: www.rtv.nl van 5 juni 2019
tekst 9	naar: www.ad.nl van 9 april 2019
tekst 10	naar: www.leefbaarpurmerend.com van maart 2018
tekst 11	naar: www.rd.nl van 16 maart 2019
tekst 12	naar: www.ad.nl van 27 maart 2019
tekst 13	naar: www.nos.nl van 18 februari 2019
tekst 14	naar: www.uitsprakenrechtspraak.nl van 5 oktober 2018
tekst 15	naar: www.rijksoverheid.nl van 1 oktober 2019
tekst 16	naar: www.kinderbescherming.nl van maart 2019
tekst 17	naar: www.basta.jso.nl van maart 2019
tabel 2	naar: www.stap.nl van januari 2018
tekst 18	naar: www.duic.nl van 7 januari 2019

tekst 19 naar: www.barneveldsekrant.nl van 28 januari 2019
bijlage
tekst 1 naar: www.socialevraagstukken.nl van Rob Baltussen van januari 2018
tekst 2 naar: www.gelderlander.nl van 19 januari 2019
tekst 3 naar: www.medischcontact.nl van 23 november 2017
tekst 4 naar: www.rijksoverheid.nl van januari 2017
tekst 5 naar: www.trouw.nl van 19 december 2017
cartoon 1 bron: Arend van Dam
grafiek 1 bron: www.blog.sbo.nl van 5 december 2018

maatschappijkunde vmbo-GL en TL

Centraal examen vmbo-GL en TL

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vmbo-GL en TL,

Bij het centraal examen maatschappijkunde vmbo-GL en TL:

Op **pagina 8**, bij **vraag 16** moet:

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende combinaties):

- 1 daderonderzoek, want daders kunnen meer overvallen op maaltijd-bezorgers bekennen dan dat er zijn aangegeven 1
 - 2 politiestatistieken, want die kunnen vergeleken worden met de cijfers die bekend worden uit daderonderzoek. De cijfers kunnen dan hoger of lager uitvallen 1
- of
- 2 politiestatistieken, want die kunnen vergeleken worden met de cijfers die bekend worden uit daderonderzoek. De cijfers kunnen dan hoger of lager uitvallen 1
 - 3 slachtofferonderzoek, want slachtoffers van dit soort overvallen doen niet altijd aangifte van het misdrijf en dan zijn de cijfers in de politie-statistieken te laag 1

vervangen worden door:

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (een van de volgende combinaties):

- De twee manieren die samen informatie geven over de aangiftebereidheid zijn 2 politiestatistieken en 1 daderonderzoek, 1
 - want om iets over de aangiftebereidheid te kunnen zeggen, moet je het verschil weten tussen het aantal aangiftes en het aantal daadwerkelijke overvallen. Het aantal aangiftes kun je halen uit de politiestatistieken. Over het daadwerkelijk aantal overvallen kun je iets zeggen aan de hand van daderonderzoek (waarin daders overvallen kunnen bekennen die nooit zijn aangegeven) 1
- of
- De twee manieren die samen informatie geven over de aangiftebereidheid zijn 2 politiestatistieken en 3 slachtofferonderzoek, 1

- want om iets over de aangiftebereidheid te kunnen zeggen, moet je het verschil weten tussen het aantal aangiftes en het aantal daadwerkelijke overvallen. Het aantal aangiftes kun je halen uit de politiestatistieken. Over het daadwerkelijk aantal overvallen kun je iets zeggen aan de hand van slachtofferonderzoek (waarin slachtoffers van overvallen naar voren kunnen komen die nooit aangifte hebben gedaan)

1

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren maatschappijkunde vmbo-GL en TL.

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. P.J.J. Hendrikse,
voorzitter

maatschappijkunde vmbo-GL en TL

Centraal examen vmbo-GL en TL

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vmbo-GL en TL,

Bij het centraal examen maatschappijkunde vmbo-GL en TL:

Op **pagina 13**, bij **vraag 39** moet

De waarde is solidariteit en die wordt genoemd in tekst 5.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een combinatie van juiste antwoorden.

vervangen worden door:

Juiste antwoorden zijn (een van de volgende):

- De waarde is betaalbaarheid en die wordt genoemd in tekst 3.
- De waarde is gezondheid en die wordt genoemd in tekst 4.
- De waarde is solidariteit en die wordt genoemd in tekst 5.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een combinatie van juiste antwoorden.

NB

a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe in zowel de eigen toegekende scores als in de door de eerste corrector toegekende scores en meldt deze wijziging aan de eerste corrector. De tweede corrector vermeldt daarbij dat deze late wijziging een gevolg is van de aanvulling door het CvTE.

b. Als eerste en tweede corrector al overeenstemming hebben bereikt over de scores van de kandidaten, past de eerste corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe en meldt de hierdoor ontstane wijziging in de scores aan de tweede corrector. De eerste corrector vermeldt daarbij dat deze late wijziging een gevolg is van de aanvulling door het CvTE.

Het CvTE is zich ervan bewust dat dit leidt tot enkele aanvullende handelingen van administratieve aard. Deze extra werkzaamheden zijn in het belang van een goede beoordeling van de kandidaten.

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren maatschappijkunde vmbo-GL en TL.

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. P.J.J. Hendrikse,
voorzitter